

Nauja ataskaita pabrėžia Jungtinės Karalystės sezoninių darbuotojų pilotų prekybos žmonėmis riziką

FLEX pradėjo Jungtinės Karalystės sezoninių darbuotojų bandomojo projekto [„Prekyba žmonėmis priverstiniam darbui rizikos vertinimą“](#)- FLEX ir „Fife Migrants Forum“ ataskaitą, kurioje pateikiami unikalūs nepriklausomi įrodymai apie darbuotojų patirtį vykdant sezoninių darbuotojų bandomąją programą JK.

SWP – 5-osios pakopos laikinosios imigracijos kelias, skirtas darbuotojams iš už Europos Sąjungos ribų pritraukti dirbti į JK ūkius, kurį JK vyriausybė pradėjo 2019 m. Balandžio mėn. Bandomasis projektas yra skirtas JK agrikulūros sektoriui. SWP buvo išplėstas nuo 2 500 iki 10 000 darbuotojų. Trečiaisiais ir šiais metais, pasibaigus laisvam judėjimui, kvota buvo pratęsta iki 30 000 ir buvo atidaryta darbuotojams iš ES šalių.

Laikinos migracijos programos, tokios kaip SWP, yra susijusios su padidėjusia piktnaudžiavimo darbu ir išnaudojimo rizika. Plačiai pripažinta rizika, susijusi su laikinos migracijos programomis, yra:

- Skolų vergija dėl išankstinių migracijos išlaidų ir neteisėtų įdarbinimo mokesčių
- Apgaulė priimant į darbą
- Kliūtys keisti darbą ar sektorius
- Diskriminacija
- Laikinas gyvenimas ir nuolatinės gyvenamosios vietos trūkumas
- Daugybė priklausomybių
- Nenaudojama viešųjų lėšų
- Kliūtys kreiptis į teismą
- Garantuoto darbo laiko trūkumas

Be to, agrikulūros sektorius yra didelės rizikos darbo sektorius, kurį lemia tokie veiksniai: produkto ir darbo tiekimo grandinės pobūdis, izoliuotos darbo vietos ir didelė migrantų darbo jėga. Reaguodama į šias problemas, per pastaruosius metus FLEX bendradarbiavo su nepriklausoma darbo išnaudojimo eksperte [Caroline Robinson](#) ir Škotijos organizacija „Fife Migrants Forum“, kad įvykdytų Škotijos ūkių informavimą ir tyrimus. Tyrimu siekta suprasti prekybos žmonėmis priverstinio darbo tikslais riziką žmonėms, atvykstantiems į Škotijos sodininkystės sektorių per SWP.

Remiantis 146 žemės ūkio darbuotojų, įskaitant 97 SWP darbuotojų iš keturių didžiausių schemoje dalyvaujančių tautybių, atsakymais, šioje ataskaitoje nustatyta rimta rizika, kad, jei nebus imtasi veiksmų, SWP schemoje gali būti vykdomas priverstinis darbas.

Nustatyta rizika apima:

1. Neatlygintino įdarbinimo rizika, susijusi su neatitikimu tarp informacijos, gautos apie darbo pobūdį ir tikrovę atvykus; dėl dokumentų vertimo trūkumo ir spaudimo pasirašyti sutartis. Be to, 62% darbuotojų pranešė turintys įsiskolinimų keliavimui į JK dirbti, dėl to darbuotojai atsiduria labiau pažeidžiamoje padėtyje ir rizikuoja priimti darbą, kurio jie kitaip nepriimtų.
2. Priverstinio darbo ir gyvenimo rizika- darbuotojai pranešė apie gresiančias nuobaudas, nesaugų apgyvendinimą karavanuose ir pernelyg didelę priklausomybę nuo darbdavių dėl nulinės valandos sutarčių naudojimo kartu su apmokėjimu vienetais. 66% sezoninių darbuotojų vizų (SWV) darbuotojų pranešė, kad sulaukė grasinimų prarasti darbą, o 17% pranešė, kad darbdavys grasino deportacija.
3. Rizika, dėl negalėjimo palikti darbdavio-62% apklaustųjų pranešė, kad jiems buvo atsisakyta leisti pereiti į kita darbovietę. Dėl didelių įsiskolinimų, benamystės ar deportacijos rizikos, darbuotojai turėjo ribotas galimybes nutraukti darbo sutartį.

Ataskaitoje pateikiamos rekomendacijos ir siūlomos strategijos, kurių gali imtis JK ir Škotijos vyriausybės, siekdamos sušvelninti prekybos žmonėmis riziką priverstiniam darbui SWP ir apsaugoti dabartinius ir būsimus darbuotojus.

Rekomendacijos JK vyriausybei:

- Užtikrinti, kad darbo sutartys, vykdomos pagal JK įstatymus, būtų pateiktos SWV darbuotojams jų kilmės šalyse, išverstos į darbuotojų gimtąją kalbą ir pasirašytos darbdavių ir darbuotojų prieš kelionę.
- Pašalinti vizos mokestį (šiuo metu tai 244 svarai).
- Parengti nepriklausomą metinį vertinimą apie elgesį su darbuotojais JK kartu su išsamiais darbuotojų įrodymais
- Užtikrinti, kad SWV darbuotojams būtų garantuojamos mažiausiai 332,50 svarų per savaitę pajamos už 35 valandų darbą, įrašytą į jų darbo sutartį.
- Nustatyti aiškų darbdavio keitimo būdą, įskaitant skaidrius prašymo dėl perkėlimo pateikimo kriterijus ir tokių prašymų nagrinėjimo procesą. Tai turėtų būti pranešta darbuotojams įdarbinimo metu.

- Padidinti išteklius „Gangmasters and Labour Abuse Authority” institucijai ir būsimai vykdančiai institucijai, kad būtų užtikrinta galimybė reguliariai ir aktyviai tikrinti SWP dalyvaujančias darbo vietas.
- Užtikrinti SWV darbuotojų skundų nagrinėjimo mechanizmą, per kurį skundai būtų išnagrinėti dar tebedirbant JK.

Rekomendacijos Škotijos vyriausybei apima:

- Užtikrinti, kad darbo vykdymo užtikrinimo institucijos užmegztų glaudžius ryšius su darbuotojais ir darbuotojų atstovais tam, kad surinktų nuolatinę informaciją apie tai, kaip yra elgiamasi su darbuotojais įsidarbinant.
- Pakeisti 1960 m. Karavanų ir plėtros kontrolės aktą, kad žemės ūkio nameliams (karavanams) būtų taikomas vietinės valdžios licencijavimas.
- Įtraukti COSLA, kad būtų sukurti būtiniausi žemės ūkio namelių (karavanų) standartai, kuriuos vietos valdžios institucijos galėtų naudoti stebėdami ir tikrindami juos.
- Įvesti taisykles, susijusias su renkamo derliaus kiekio įkainių skaičiavimu; tam gali būti sukurta formulė, kurią naudojant būtų galima pasiekti teisingus įkainius; apie tai turi būti pranešta darbuotojams.
- Sukurti nepriklausomą pagalbos liniją, veikiančią 24 valandas per parą, 7 dienas per savaitę su vertimu į SWV darbuotojų gimtąsias kalbas, kad darbuotojai galėtų pareikšti skundus dėl galimo išnaudojimo.
- Siūlyti finansinę paramą profesinėms sąjungoms, kad jos organizuotų ir konsultuotų SWV darbuotojus.

Visą ataskaitą skaitykite [čia](#).

Šį projektą remia Škotijos vyriausybė ir Nacionalinis loterijos bendruomenės fondas.